

ॐ

संस्कृतभारतीउत्तरतमिल्नाडु

पत्राचारद्वारासंस्कृतम्

परीक्षा-परिचयः

उत्तरदीपिका

प्रथमः भागः

अ.आवरणे दत्तस्य विशेषण-पदस्य उचितं रूपं लिखत। (5)

१. **सकलस्य** प्रपञ्चस्य सृष्टिकर्ता परमात्मा ।(सकल)

२. वृक्षे **उत्तमे** पुष्पे स्तः। (उत्तम)

३. शिक्षकः **चतुरेभ्यः** छात्रेभ्यः उपायनं ददाति। (चतुर)

४. बालकः **दीर्घया** लेखन्या लिखति। (दीर्घ)

५. अधिकारी **निर्धनेभ्यः** जनेभ्यः उत्कोचं स्वीकृतवान्। (निर्धन)

आ.उचित सङ्ख्यावाचकं / पूरणप्रत्ययान्तं रूपं लिखत। (4)

१. भगवद्गीतायाः **द्वादशस्य** अध्यायस्य नाम भक्तियोगः। (१२)

२. पाण्डोः **पञ्च** पुत्राः पाण्डवाः।(५)

३. विष्णुः **चतुर्थे** अवतारे प्रह्लादम् अनुगृहीतवान्।(४)

४. **पञ्चम्याः** कपाटिकायाः पुस्तकानि आनयतु। (५)

इ. रेखाङ्कितस्य पदस्य उचितं प्रयोगं चित्वा लिखत। (4)

१. बालकेन हसितम्। **भावे** (भावे, कर्मणि-लट्, कर्तरि-लट्)

२. रामेण रावणः हतः। **क्त-प्रयोगः** (कर्मणि-लट्, तव्यत्, क्त-प्रयोगः)

३. बालकेन गीतं श्रूयते। **कर्मणि-लट्** (कर्मणि-लट्, कर्तरि-लट्, क्त-प्रयोगः)

४. सत्कार्याणि अस्माभिः कर्तव्यानि। **तव्यत्** (कर्मणि-लट्, भावे, तव्यत्)

५. छात्रः गत चक्रे परीक्षां लिखितवान्। **क्तवतु** (कर्तरि-लट्, क्तवतु, क्त-प्रयोगः)

६. भवद्भिः दोषः क्षम्यताम्। **कर्मणि-लोट्** (कर्मणि-लोट्, कर्मणि-लङ्, कर्मणि-लट्)

७. वयं संस्कृतं सम्यक् पठेम। **विधि-लिङ्** (कर्तरि-लट्, विधि-लिङ्, कर्तरि-लोट्)
८. अध्यापकेन छात्राः **असूच्यन्त**। **कर्मणि-लङ्** (कर्तरि-लट्, कर्मणि-लट्, कर्मणि-लङ्)

ई. चित्/चन-प्रयोगस्य उचितं रूपम् आवरणात् चित्वा लिखत। (4)

(केषुचन, कथञ्चित्, काञ्चित्, केभ्यश्चित्, कासाञ्चन, काभ्याञ्चित्, कैश्चित्, काभ्यश्चित्)

१. विद्यालये **कासाञ्चन** बालिकानां पुस्तकानि सन्ति।
२. **केषुचन** फलेषु मधुरता अधिका भवति ।
३. पिता **केभ्यश्चित्** भिक्षुकेभ्यः धनं दत्तवान् ।
४. बालकः **काञ्चित्** कथां श्रुतवान् ।
५. **कैश्चित्** सज्जनैः गोदानं कृतम् ।
६. **काभ्यश्चित्** महिलाभ्यः अर्चकः पूजावस्तूनि स्वीकरोति।
७. मन्दिरे **काभ्याञ्चित्** बालिकाभ्यां श्लोकः उच्यते ।
८. माता **कथञ्चित्** सर्वाणि कार्याणि कृतवती ।

उ. यथानिर्देशं वाक्यानां प्रयोग-परिवर्तनं कुरुत। (पञ्चानाम्) (5)

(उदा-बालकः स्यूतं नयति। → कर्मणि-लट् → बालकेन स्यूतः नीयते।)

१. भक्ताः गीतानि गीतवन्तः। (क्त-प्रत्ययः) **भक्तैः गीतानि गीतानि**।
२. कृष्णः श्लोकं शृणोतु। (कर्मणि-लोट्) **कृष्णेन श्लोकः श्रूयताम्**।
३. वयं पाठं स्मरेम। (तव्यत्) **अस्माभिः पाठः स्मर्तव्यः।**
४. महिला कथां कथयति। (कर्मणि-लट्) **महिलया कथा कथ्यते।**
५. श्रीरामः वनम् अगच्छत्। (कर्मणि-लङ्) **श्रीरामेण वनम् अगम्यत।**
६. आदिशङ्कराचार्यः संस्कृतेन श्लोकान् अलिखत्। (क्तवत्) **आदिशङ्कराचार्यः संस्कृतेन श्लोकान् लिखितवान्।**

७. युवकाः वेगेन चलन्ति॥ (भावे-लट्) युवकैः वेगेन चलयन्ते ।

ऊ. उचित-पदं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत। (5)

१. ध्रुवः पञ्चमे वयसि एव तपः कृतवान् । (कर्तुम्, कृतवान्, कृतः)
२. छात्रैः सुभाषितानाम् अर्थः ज्ञानीयः । (ज्ञानीयः, जानीमः, ज्ञायन्ते)
३. शिशुभिः उच्चैः हस्यते । (हस्यन्ते, हस्यते, हसन्ति)
४. कालिदासेन रघुवंशं रचितम् । (रचितः, रचितवान्, रचितम्)
५. माता पाकं कृत्वा भोजनं परिवेषयति । (कृतवती, कृत्वा, कुर्यात्)

ऋ. विभक्ति रूपाणि लिखत। (4)

१. ईकारान्तः स्त्रीलिङ्गः देवी शब्दः तृतीया विभक्तिः
देव्या देवीभ्याम् देवीभिः
२. ऋकारान्तः पुंलिङ्गः पितृ शब्दः पञ्चमी विभक्तिः
पितुः पितृभ्याम् पितृभ्यः
३. उकारान्तः स्त्रीलिङ्गः धेनु शब्दः संबोधन प्रथमा विभक्तिः
हे धेनो हे धेनू हे धेनवः
४. दकारान्तः पुंलिङ्गः एतद् शब्दः चतुर्थी विभक्तिः
एतस्मै एताभ्याम् एतेभ्यः

ऋ. सन्धिं कृत्वा सन्धि-नाम चित्वा लिखत। (10)

(यण्, गुणः, पूर्वरूपम्, सवर्णदीर्घः, वृद्धिः, यान्तावान्तादेशः)

उदा :- विद्या + आलयः = विद्यालयः, सवर्णदीर्घः

१. ते + अत्र = तेऽत्र, पूर्वरूपम्
२. जननी + अकरोत् = जनन्यकरोत्, यण्

३. स्थूलौ + एतौ = स्थूलावेतौ , यान्तावान्तादेशः

४. केन + उक्तम् = केनोक्तम्, गुणः

५. न + एव = नैव, वृद्धिः

लृ. सन्धिच्छेदं कुरुत । (5)

१. प्रत्युवाच = प्रति+उवाच

२. तावेकदा = तौ + एकदा

३. वसन्तर्तुः = वसन्त + ऋतुः

४. तथैव = तथा+एव

५. वदामीति = वदामि + इति

ए.अधो दत्तानि पदानि उपयुज्य वाक्यानि रचयत। (पञ्च) (5)

नमेयुः, स्थीयताम्, अश्रूयत, नीतानि, कुत्रचित्, विशाला, क्रीयन्ते

ऐ.मेलयित्वा समीचीनम् उत्तरं लिखत । (2)

लते	प्रथमा विभक्तिः, द्विवचनम्
तिसृषु	सप्तमी विभक्तिः, बहुवचनम्
एकस्याम्	सप्तमी विभक्तिः, एकवचनम्
शिशुभिः	तृतीया विभक्तिः, बहुवचनम्

ओ.यथानिर्देशं रूपं परिवर्त्य लिखत । (7)

१. धावति - कर्मणि-लट् धाव्यते

२. नन्दति - तव्यत् नन्दितव्यम्

३. आपिबति - ल्यप् आपीय
४. एधते-कर्तरि-लट् उत्तमपुरुषः बहुवचनम् एधामहे
५. लिखति-विधिलिङ् उत्तमपुरुषः एकवचनम् लिखेयम्
६. मिलति -तुमुन् मेलितुम्
७. तिष्ठति-क्तवतु पुंलिङ्गम् स्थितवान्

औ. उचित पदानि चित्वा सुभाषितं पूरयत। (एकम्) (2)

(आपद्गतम्, वृद्धः, पापान्निवारयति, दशनविहीनम्, प्रकटीकरोति, सन्मित्रलक्षणमिदम्, मुञ्चति, पलितम्)

१. अङ्गं गलितं पलितं मुण्डं (द्वितीयात् पाठात्)

दशनविहीनं जातं तुण्डम् ।

वृद्धोयाति गृहीत्वादण्डम्

तदपि नमुञ्चति आशापिण्डम्॥

२. पापान्निवारयति योजयते हिताय (सप्तमात् पाठात्)

गुह्यं निगूहति गुणान् प्रकटीकरोति ।

आपद्गतं न जहाति ददाति काले

सन्मित्रलक्षणमिदं प्रवदन्ति सन्तः ॥

द्वितीयः भागः

(उत्तराणि उत्तरपत्रे लिखत)

अ.ससन्दर्भतमिल / आङ्गल / संस्कृतेन वा व्याख्यात । (द्वे) (6)

१. “त्वं विचारमूढः ।” (द्वितीयात् पाठात्)
२. “ शापवाक्यं मया न श्रुतम् । कुतः ?” (प्रथमात् पाठात्)
३. “ सा कन्दुकेन क्रीडन्ती आसीत् ।” (नवमात् पाठात्)
४. “ अहं शुद्धा ” इति सीता कथयतु । (अष्टमात् पाठात्)

आ.सूक्ते: अर्थं तमिल / आङ्गल / संस्कृत-भाषया वा लिखत।(द्वयोः)(4)

१. " मनस्वी कार्यार्थी न गणयति दुःखं न च सुखम्" । (चतुर्थात् पाठात्)
२. "आलस्यं हि मनुष्याणां शरीरस्थो महान् रिपुः" । (द्वितीयात् पाठात्)
३. " गृहीत इव केशेषु मृत्युना धर्ममाचरेत् " (षष्ठात् पाठात्)

इ.श्लोकस्य अन्वयं भावार्थं च तमिल/आङ्गल/संस्कृतेनवालिखत । (द्वयोः)(8)

१. इक्ष्वाकुवंशप्रभवो रामो नाम जनैः श्रुतः । (प्रथमात् पाठात्)
नियतात्मा महावीर्यो द्युतिमान् धृतिमान् वशी ॥
२. स जगाम वनं वीरः प्रतिज्ञामनुपालयन् । (तृतीयात् पाठात्)
पितुर्वचननिर्देशात् कैकेय्याः प्रियकारणात् ॥
३. रामोऽपि परमोदारः सुमुखः सुमहायशाः । (अष्टमात् पाठात्)
न चैच्छत् पितुरादेशाद्राज्यं रामो महाबलः ॥

ई.संस्कृतेन अनुवादं कुरुत। (पञ्चानाम्) (5)

१. We shall watch the play tomorrow.
நாங்கள் நாளை நாடகம் பார்க்கலாம்.
वयं श्वः नाटकं पश्येम ।
२. Let the pictures be seen by us.
படங்கள் எங்களால் பார்க்கப்படட்டும்.
अस्माभिः चित्राणि दृश्यन्ताम् ।
३. There is a garden near my house.
என் வீட்டுக்கு அருகில் ஒரு தோட்டம் உள்ளது.
मम गृहस्य समीपे एकम् उद्यानमस्ति ।

४. Patients were examined by the doctor.

நோயாளிகள் மருத்துவரால் பரிசீலிக்கப்பட்டனர்.

वैद्येन अस्वस्थाः/ रुग्णाः परिशीलिताः ।

५. There are beautiful flowers in this shop.

இந்த கடையில் அழகான மலர்கள் உள்ளன.

अस्मिन् आपणे सुन्दराणि पुष्पाणि सन्ति ।

६. Did you go to the temple?

நீங்கள் கோவிலுக்கு சென்றீர்களா?

भवान्/भवती मन्दिरं गतवान्/गतवती वा?

उ.गद्यांशं पठित्वा संस्कृतेन उत्तराणि लिखत।

(5)

१. आज्ञनेयस्य मातापितरौ कौ ? अञ्जनादेवी माता वायुश्च पिता
२. सीतायाः अपहरणानन्तरं आज्ञनेयः किं कृतवान् ? आज्ञनेयः रामस्य कष्टं निवारयितुं सागरं तीर्त्वा लङ्कां प्रविष्टवान् ।
३. असुरशक्तीः कथं जितवान् आज्ञनेयः? स्वबलेन स्वबुद्ध्या, राम-नाम-प्रभावेण च
४. आज्ञनेयः सीतां दृष्ट्वा किं उक्तवान् ? श्रीरामः निश्चयेन आगत्य भवतीं नेष्यति इति
५. गद्यांशस्य उचितं शीर्षकं (title) लिखतु ।

ऊ.एकं शीर्षकम् अधिकृत्य पञ्चवाक्यानि लिखत।

(5)

१. वाग्देवी सरस्वती

२. मम देशः

ऋ.पञ्चवाक्यैः संस्कृतेन चित्रवर्णनं कुरुत ।

(5)

वदतु संस्कृतम्

जयतु भारतम्